



STORTINGET

# Representantforslag 166 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Anette Trettebergstuen, Ingvild Kjerkol, Lene Vågslid, Jonas Gahr Støre, Kari Henriksen, Trond Giske, Hadia Tajik og Tuva Moflag

Dokument 8:166 S (2018–2019)

---

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anette Trettebergstuen, Ingvild Kjerkol, Lene Vågslid, Jonas Gahr Støre, Kari Henriksen, Trond Giske, Hadia Tajik og Tuva Moflag om styrking av LHBTI-politikken**

---

Til Stortinget

## Bakgrunn

For Arbeiderpartiet er kampen for LHBTI-personers rett til likebehandling og bedre levekår en sentral del av likestillings- og frihetskampen. Selv om man har kommet langt når det gjelder LHBTI-personers levekår i Norge, sammenlignet med andre land, er det fortsatt store uløste utfordringer. Under regjeringen Stoltenberg II ble det tatt mange grep for å likestille LHBTI-personer juridisk, samt styrke vernet mot diskriminering, blant annet gjennom innføring av felles ekteskapslov, rett til adopsjon, kunstig befruktning for lesbiske par, økt diskrimineringsvern for transpersoner, samt en skjerping av arbeidet mot hatkriminalitet. I tillegg vektla den rød-grønne regjeringen en styrking av politikken på LHBTI-feltet, noe som resulterte i bedre økonomiske vilkår for de frivillige LHBTI-organisasjonene, opprettelsen av LHBT-senteret, økning i støtte til pridearrangementer, Blikk, samt kompetansehevede kurs («Rosa kompetanse») i skolen, helsevesenet og politiet. Den rød-grønne regjeringen førte en offensiv utenrikspolitikk der likestilling og LHBTI var en prioritert del av både den bilaterale og multilaterale utenriks- og utviklingspolitikken. Gjennom to konkrete handlingsplaner for LHBTI-personers likestilling over flere år

ble det gjort fremskritt. Til tross for dette er man overhodet ikke i mål.

Kampen for LHBTI-personers likestilling må, som kampen for annen likestilling, kjempes kontinuerlig og med full styrke. Fortsatt møter LHBTI-personer både formell og uformell diskriminering i Norge. Mennesker som bryter med normer for kjønn og seksualitet, opplever å få krenket sine rettigheter og opplever oftere dårligere levekår enn andre.

Forslagsstillerne peker på at regjeringen Solberg i seks år har latt LHBTI-politikken stå stille, at det ikke har kommet nye initiativ for å sikre bedre vern eller bedre levekårene.

På ILGA (International lesbian, gay, bisexual, trans and intersex association) sin årlige undersøkelse som rangerer land etter hvor formelt likestilt de er for LHBTI-personer, Rainbow Map 2019, faller Norge for tredje år på rad, og har gått fra å inneha en andreplass til å nå være på femteplass. Det er flere årsaker til dette:

Manglende beskyttelse mot tidlige irreversible medisinske inngrep for barn født interkjønn er en faktor. Norge har ikke forbud mot såkalt «normaliserende» kirurgi på små barn. Dette fører til at mennesker født interkjønn kan bli utsatt for unødvendige kosmetiske inngrep i tidlig alder, før de er i stand til å gjøre seg opp en mening om og ha en opplevelse av egen kropp, og før de er i stand til å inngå samtykke. FN har en rekke ganger kritisert Norge for dette og karakteriserer dette som et overgrep mot barn.

Mangelfull beskyttelse mot hatkriminalitet er en annen faktor. I hatkriminalitetsparagrafen i straffeloven er ikke kjønnsuttrykk inkludert. Norge har i tillegg alvorlige tall på omfang av hatkriminalitet, og ressursene politiet har til dette, er i dag ikke i samsvar med behovet. Forslagsstillerne viser til at representanter for Arbeider-

partiet i 2018 fremmet forslag om å innlemme kjønnsuttrykk som grunnlag i hatkriminalitetsparagrafen, at stortingsflertallet vedtok dette, og at regjeringen snarest må levere et slikt forslag til Stortinget (jf. Dokument 8:109 S (2017–2018) og Innst. 238 S (2017–2018)).

I Norge har man i dag heller ingen forbud mot skadelig konverteringsterapi fra religiøse og terapeutiske miljøer. EU har nylig oppfordret sine medlemsland til å forby konverteringsterapi. Forslagsstillerne viser til at særlig barn og unge er sårbare stilt overfor slike miljøer og kan ta svært stor skade av slik virksomhet. Forslagsstillerne mener det må utvises nulltoleranse for slik virksomhet, og foreslår derfor et forbud.

Det har i noen år pågått en debatt om innhold og organisering av behandlingstilbud til personer med kjønnsinkongruens/kjønnsdysfori. Det har også vært en betydelig vekst blant mennesker som søker hjelp og behandling for kjønnsdysfori/kjønnsinkongruens. Hva dette skyldes, er det mange synspunkter på, men det er lite kontroversielt å hevde at en del av økningen skyldes et åpnere samfunn med flere kanaler der mennesker kan vise et mangfold av kjønnsidentiteter og -uttrykk. Videre er det trolig også slik at samfunnet i større grad har omsorgsgivere og hjelpere med en høyere grad av sensitivitet – også til et større mangfold av kjønnsidentitet. Samtidig vet man at tilgangen på kompetent helsepersonell til utredning, behandling og oppfølging oppleves ulikt rundt om i landet. Forslagsstillerne mener det er behov for å styrke kompetansen om kjønnsdysfori i regionale fagmiljøer, og mener regjeringen må sørge for at denne pasientgruppen får et likeverdig behandlingstilbud.

Den internasjonale oversikten Rainbow Map 2019 tar kun for seg formelt lovverk, og tar ikke inn over seg utfordringer når det kommer til f.eks. holdninger i befolkningen. Her vet man at Norge kommer dårligere ut enn sammenlignbare skandinaviske land. Det er etter forslagsstillerne mening nødvendig å styrke LHBTI-politikken og de aktørene som gjør det viktige arbeidet

med å endre holdninger og gjøre hverdagen til LHBTI-personer bedre – organisasjonene på feltet.

## Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

### f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å forby at såkalt kjønnsnormaliserende kosmetiske inngrep (som ikke er medisinsk nødvendig) skjer før barnet selv er i stand til å samtykke.
2. Stortinget ber regjeringen styrke politiets ressurser til arbeidet mot hatkriminalitet.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å forby konverteringsterapi.
4. Stortinget ber regjeringen styrke arbeidet med Rosa kompetanse i arbeidslivet, helsevesenet, skolen, barnehagene, politiet og på asylmottak, og sørge for at det gjøres systematisk og landsdekkende.
5. Stortinget ber regjeringen styrke bevilgningene til LHBTI-arbeid gjennom organisasjonene på feltet, «LHBTI-potten», i fremtidige forslag til statsbudsjett.
6. Stortinget ber regjeringen sikre Skeivt Arkiv i Bergen fortsatt drift i fremtidige forslag til statsbudsjett.
7. Stortinget ber regjeringen sikre magasinet Blikk fortsatt drift og mulighet til videre formidling via skolebibliotekene.
8. Stortinget ber regjeringen sørge for at alle kommuner oppretter konkrete LHBTI-handlingsplaner.
9. Stortinget ber regjeringen igangsette et utredningsarbeid om innføring av en tredje kjønnskategori i Norge.
10. Stortinget ber regjeringen styrke regionale fagmiljøers kompetanse om kjønnsdysfori og sørge for tiltak for bedre tilgang på behandlingstilbud for denne pasientgruppen.

13. juni 2019

**Anette Trettebergstuen**

**Ingvild Kjørkol**

**Lene Vågslid**

**Jonas Gahr Støre**

**Kari Henriksen**

**Trond Giske**

**Hadia Tajik**

**Tuva Moflag**